

Оніщук Валерій

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Желюк Т.Л.)

ВДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Забезпечення сталого розвитку територій потребує вдосконалення функціональної діяльності органів місцевого самоврядування, яка б найкращим чином враховувала переваги територіальної громади і дозволяла нарощувати її конкурентний потенціал.

Одним із пріоритетних напрямів формування ефективної системи публічного управління в Україні є, насамперед, децентралізація владних повноважень та модернізація адміністративно-територіального устрою. Важливим є розвиток місцевого й регіонального самоврядування відповідно до принципів Європейської хартії місцевого самоврядування 1985 р. Згідно з Хартією, органи місцевого самоврядування мають бути спроможними забезпечувати сприятливі умови для сталого соціально-економічного і культурного розвитку територій, раціонального використання їхнього економічного, соціального і природного потенціалу. Цьому певною мірою наразі сприяє створення об'єднань територіальних громад (ОТГ), передача в їх розпорядження землі, яка розташована за межами її населених пунктів, фінансова децентралізація.

Реформа місцевого самоврядування, яка здійснюється в Україні, є важливим інструментом покращання якості публічних послуг, зниження рівня корупції, оптимізації владних повноважень за рахунок їх чіткого розмежування між центральним, регіональним і місцевим рівнями управління. Водночас слід зосередитися і на посиленні публічно-управлінської спроможності суб'єктів громадського та приватного секторів, щоб забезпечити повноцінну інституціоналізацію публічного управління. У контексті використання цифрових можливостей та запровадження елементів мережевої моделі важливим є електронне урядування, яке використовує інформаційно-комунікативні технології для здійснення управлінської діяльності. У рейтингу Розвитку Е-Уряду (EGDI) за 2016 р. Україна посіла лише 62-ге місце за інтегрованим показником та 24-те за рейтингом відкритих даних серед 193 держав. [1, с.131]. Упровадження інструментів електронного урядування забезпечує: зниження витрат на обслуговування та трансакції за рахунок автоматизації управлінських процесів; економія ресурсів завдяки доставці послуг шляхом самообслуговування; зниження витрат на закупівлі через

систему он-лайн (електронні каталоги, повідомлення про пропозиції через сайти, закупівельні карти для невеликих закупівель, зворотні аукціони і засоби для проведення безпаперових трансакцій тощо); скорочення витрат на освіту і відрядження (телеконференції, електронні кімнати і онлайніві семінари допомагають скорочувати витрати на освіту та ін.

Для підвищення економічної ефективності функціональної діяльності органів місцевого самоврядування важливим є поглиблення публічно-приватного партнерства (ППП) як взаємовигідної співпраці між органами державної влади, органами місцевого самоврядування та приватними й громадськими структурами для реалізації проектів, спрямованих на розв'язання важливих суспільно-господарських проблем.

Також для належного комунікаційного супроводу функціональної діяльності та зворотного зв'язку важливим є врахування думки громадянського суспільства, яке можна забезпечити через створені інформаційні платформи на сайтах органів місцевого самоврядування та громадські ради. На сьогодні в Україні основними формами взаємодії громадськості та держави є участь інститутів громадянського суспільства у виробленні та обговоренні політико-управлінських рішень, сприяння наданню громадськими організаціями соціальних послуг населенню, проведення органами публічної влади моніторингу й аналізу громадської думки, державна фінансова підтримка діяльності організацій "третього сектору", здійснення організаціями громадянського суспільства громадського контролю діяльності органів публічної влади, утворення консультативно-дорадчих та експертних органів тощо. При цьому ключовими принципами зазначеної взаємодії має бути прозорість і публічність, узгодження інтересів, участь, взаємна підтримка сторін, відповідальність, добровільність, незалежність та етичність.

Використані джерела

1. Реформа системи державного управління та місцевого самоврядування в Україні: стан, виклики, перспективи здійснення : наук. доп. / авт. кол. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2018. 180 с